

FINANSISTA PROFESIJAS STANDARTS

| 1. Profesijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis | |
|--|---|
| Finansists | Piektais profesionālās kvalifikācijas līmenis (5.PKL) (atbilst sestajam Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmenim (6.LKI)) |
| 2. Profesionālās kvalifikācijas prasības | |
| Profesijas specializācijas: Nav | |
| Saistītās profesijas, kvalifikācijas līmenis: Finanšu analītiķis (7.LKI) Economists (6.LKI) Grāmatvedis (6.LKI) | |
| 3. Profesionālās darbības pamatzdevumu un pienākumu kopsavilkums | |
| <p>Finansists izprot finanšu tirgu attīstības likumsakarības, analizē to attīstības tendences un perspektīvas. Pārzina Latvijas un starptautisko organizāciju nostādnes finanšu analīzes un plānošanas jomā un finanšu jomas reglamentējošos normatīvos aktus. Orientējas valūtas, vērtspapīru un aizņemtā kapitāla tirgu darbībā. Veic finanšu plānošanas un analīzes darbu, spēj pielietot plānošanas un analīzes metodes lēmumu pieņemšanai organizācijas ekonomiskās stabilitātes nodrošināšanā. Analizē un novērtē apgrozāma kapitāla izlietošanu, nosaka ienesīgumu un riskus, izvērtē organizācijas iekšējos un ārējos finansēšanas avotus, kapitāla struktūru un iesaka atbilstošāko risinājumu. Pārzina investīciju portfeļu veidošanu un vadīšanu, sagatavo investīciju projektus, pārbauda finanšu pārskatu atbilstību, prognozē un analizē naudas plūsmu un darbības finanšu rezultātus. Strādā ar auditoriem, ievieš pierādījumus balstītus priekšlikumus darbībai finanšu tirgos, efektīvus uz inovatīvām tehnoloģijām balstītus risinājumus. Patstāvīgi plāno un veic zinātniskās pētniecības darbu finanšu tirgu jomā un sniedz priekšlikumus pētījuma rezultātu ieviešanai. Spēj virzīt savu tālāku mācīšanos un profesionālo pilnveidi, uzņemties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli vai komandā. Izprot profesionālo ētiku, izvērtē savas profesionālās darbības ietekmi uz vidi un sabiedrību un piedalās attiecīgās profesionālās jomas attīstībā.</p> | |
| Finansista pienākumi un uzdevumi: | |
| 3.1. Finanšu vides un tirgu novērtēšana atbilstoši organizācijas mērķiem: | |
| <ul style="list-style-type: none">- analizēt makroekonomisko vidi un ekonomikas attīstības tendences;- analizēt valūtas, vērtspapīru un aizņemtā kapitāla tirgu;- novērtēt organizācijas darbību ietekmējošos faktoros;- izvērtēt organizācijas mērķu ietekmi uz finanšu vidi un sabiedrību. | |

3.2. Organizācijas finanšu stāvokļa novērtēšana:

- izvērtēt organizācijas finanšu informāciju;
- izvērtēt organizācijas finanšu stāvokli ietekmējošos faktoros;
- izstrādāt priekšlikumus organizācijas finanšu stāvokļa uzlabošanai;
- sagatavot finanšu informāciju atbilstoši mērķauditoriju vajadzībām.

3.3. Organizācijas finanšu plānošana:

- apkopot finanšu plānošanai nepieciešamo informāciju;
- veikt ieņēmumu, izdevumu, bilances, naudas plūsmas un peļņas sadales plānošanu;
- sagatavot organizācijas finanšu plānošanas dokumentus;
- sagatavot priekšlikumus finanšu plāna koriģēšanai;
- konsultēt interesentus par finanšu plānošanu;
- sniegt priekšlikumus efektīvai organizācijas finanšu pārvaldības īstenošanai.

3.4. Organizācijas investīciju izvērtēšana:

- izvērtēt investīciju iespējas finanšu tirgos;
- sagatavot informāciju investīciju projektiem;
- analizēt investīcijas, to ienesīgumu un riskus;
- sniegt priekšlikumus finanšu resursu investēšanai;
- sniegt priekšlikumus un plānu finanšu resursu piesaistīšanai;
- sniegt priekšlikumus finanšu ieguldījumu jomā.

3.5. Organizācijas darbības finanšu risku novērtēšana:

- identificēt un novērtēt finanšu riskus;
- izstrādāt finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus;
- īstenot finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus;
- sniegt priekšlikumus finanšu kontroles procedūru un dokumentu izstrādei;

3.6. Profesionālās darbības nodrošināšanas vispārējie uzdevumi:

- ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietojumu un analizēt darbības plānus atbilstoši darba vides un normatīvo aktu izmaiņām;
- ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības;
- sazināties vienā vai vairākas svešvalodās, t.sk. lietojot profesionālu terminoloģiju;
- lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, t.sk. biroja tehniku;
- ievērot profesionālās saskarsmes principus, jomai saistošo profesionālo ētiku, darba tiesiskās attiecības;
- īstenot lietišķos pētījumus finanšu un ekonomikas jomā;
- ievērot finanšu jomu reglamentējošos normatīvos aktus;
- veikt zinātniskos pētījumus uzņēmējdarbību veicinošo un kavējošo faktoru novērtēšanā;
- prezentēt finanšu informāciju mērķauditorijai;
- nepārtraukti turpināt tālāku izglītību un pilnveidošanos.

**4. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,
PROFESIONĀLĀS zināšanas un kompetences**

| Nr. p.k. | Uzdevumi | Prasmes un attieksmes | Profesionālās zināšanas | Kompetences (kvalifikācijas līmenis) | |
|--|--|--|--|--|--------|
| 4.1. Finanšu vides un tirgu novērtēšana atbilstoši organizācijas mērķiem: | | | | | |
| 4.1.1. | Analizēt makroekonomisko vidi un ekonomikas attīstības tendences | <p>Apkopot makroekonomiskos rādītājus</p> <p>Strukturēt ekonomiskās attīstības tendences</p> <p>Analizēt ekonomikas un finanšu attīstības likumsakarības un tendences</p> <p>Interpretēt ekonomiskās situācijas un atsevišķu tirgus segmentu attīstības tendences</p> <p>Sistematizēt veiktās izpētes rezultātus</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Ekonomikas un finanšu teorijas</p> <p>Makroekonomisko procesu likumsakarības</p> <p>Starptautisko organizāciju nostādnes finanšu jomā</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes</p> <p>Makroekonomisko procesu analīze un prognozēšana</p> <p>Nozares aktualitātes</p> | <p>Spēja analizēt ekonomiskās attīstības tendences</p> <p>Spēja patstāvīgi vērtēt un analizēt sarežģītas makroekonomiskās problēmas, pamatot lēmumus, un, ja nepieciešams, veikt papildu analīzi</p> <p>Spēja prognozēt ekonomikas attīstības tendences</p> <p>Spēja izmantot kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes</p> | 6. LKI |
| 4.1.2. | Analizēt valūtas, vērtspapīru un aizņemtā kapitāla tirgu | <p>Apkopot valūtas, vērtspapīru un aizņemtā kapitāla tirgus datus</p> <p>Strādāt ar valūtas, vērtspapīru un aizņemtā kapitāla tirgus datiem</p> <p>Analizēt iegūto informāciju</p> <p>Izdarīt secinājumus par valūtas, vērtspapīru un aizņemtā kapitāla tirgu tendencēm</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Finanšu tirgu jēdzieni un likumsakarības</p> <p>Finanšu tirgus instrumentu jēdziens</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Informācijas atlases un analīzes metodes</p> <p>Iegūtās informācijas izmantošanas iespēju izvērtēšana</p> | <p>Spēja atlasīt un analizēt finanšu tirgu datus</p> <p>Spēja apkopot finanšu analīzes rezultātus lēmumu pieņemšanā</p> | 6. LKI |
| 4.1.3. | Novērtēt organizācijas darbību | Identificēt organizācijas darbību ietekmējošos faktorus | <u>Izpratnes līmenī:</u> | Spēja izmantot organizācijas darbību ietekmējošo faktoru | 6. LKI |

| | | | | | |
|---|--|---|---|---|--------|
| | ietekmējošos faktorus | <p>Interpretēt zinātnisko pētījumu rezultātu atziņas organizācijas darbībā</p> <p>Rast risinājumus organizācijas darbības uzlabošanai mainīgos vai neskaidros apstākļos</p> <p>Sniegt priekšlikumus organizācijas darbības uzlabošanā</p> | <p>Organizācijas darbības principi un likumsakarības</p> <p>Organizācijas darbību ietekmējošie iekšējie un ārējie faktori</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Alternatīvo risinājumu izvērtējams organizācijas darbības uzlabošanai</p> | <p>izpētes rezultātus organizācijas darbības uzlabošanā</p> <p>Spēja sniegt priekšlikumus attiecīgo lēmumu pieņemšanā finanšu jomā</p> | |
| 4.1.4. | Izvērtēt organizācijas mērķu ietekmi uz finanšu vidi un sabiedrību | <p>Identificēt organizācijas mērķus un to ietekmi uz finanšu vidi un sabiedrības interesēm</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Korporatīvās sociālās atbildības nozīme sabiedrībā</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Finanšu pratības zināšanas</p> <p>Korporatīvās sociālās atbildības principi</p> | <p>Spēja saskaņot organizācijas mērķus ar finanšu vides un sabiedrības interesēm</p> | 6. LKI |
| 4.2. Organizācijas finanšu stāvokļa novērtēšana: | | | | | |
| 4.2.1. | Izvērtēt organizācijas finanšu informāciju | <p>Sistematizēt organizācijas finanšu informāciju: pārskatus (bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina, naudas plūsmas) un citu informāciju</p> <p>Izmantot ekonomiskās un finanšu informācijas apstrādes metodes, t.sk. statistiskās, matemātiskās u.c.</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Finanšu pārskatu sastāvs un to sastādīšanas principi</p> <p>Finanšu pārskatu un citas finanšu informācijas savstarpējās sakarības</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Finanšu informācijas analīzes principi, metodes un paņēmieni</p> | <p>Spēja sistematizēt finanšu informāciju</p> <p>Spēja analizēt organizācijas finanšu pārskatus</p> <p>Spēja novērtēt organizācijas finanšu stāvokli</p> <p>Spēja identificēt analīzes rezultātā atklātās problēmas</p> | 6. LKI |

| | | | | | |
|--------|--|--|---|---|--------|
| | | <p>Izmantot finanšu analīzes metodes, t. sk. aprēķinot finanšu koeficientus</p> <p>Novērtēt organizācijas finanšu stāvokli un formulēt secinājumus</p> <p>Interpretēt finanšu pārskatu analīzes rezultātus</p> | <p>Finanšu informācijas analīzes rezultātu izmantošana problēmu identificēšanai</p> | | |
| 4.2.2. | <p>Izvērtēt organizācijas finanšu stāvokli ietekmējošos faktorus</p> | <p>Identificēt organizācijas finanšu stāvokli ietekmējošos faktorus</p> <p>Apkopojot rezultātus, izvērtēt risinājumus finanšu stāvokļa uzlabošanai</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Finanšu stāvokli ietekmējošie makroekonomiskie faktori (fiskālā politika, monetārā politika, inflācija u.c.)</p> <p>Finanšu stāvokli ietekmējošie mikroekonomiskie faktori (organizācijas darbības principi, tirgus daļa, sadarbības partneri u.c.)</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Makroekonomisko un mikroekonomisko faktoru ietekmes izvērtēšana uz organizācijas finanšu stāvokli</p> <p>Finanšu stāvokļa uzlabošanas pasākumi</p> | <p>Spēja formulēt organizācijas finanšu stāvokli ietekmējošos faktorus</p> <p>Spēja izvērtēt organizācijas finanšu stāvokli ietekmējošos faktorus</p> | 6. LKI |
| 4.2.3. | <p>Izstrādāt priekšlikumus organizācijas</p> | <p>Izstrādāt priekšlikumus organizācijas finanšu stāvokļa uzlabošanai</p> | <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Finanšu vadības metodes finanšu stāvokļa uzlabošanai</p> | <p>Spēja izstrādāt priekšlikumus organizācijas finanšu stāvokļa uzlabošanai</p> | 6. LKI |

| | | | | | |
|--|--|--|---|---|--------|
| | finanšu stāvokļa uzlabošanai | | <p>Finanšu analīzes metodes un paņēmieni</p> <p>Alternatīvo risinājumu izvērtējums organizācijas finanšu stāvokļa uzlabošanai</p> <p>Finanšu pārskatu analīzes rezultātu izmantošana organizācijas finanšu stāvokļa uzlabošanai</p> | Spēja pamatot viedokli priekšlikumu par organizācijas finanšu stāvokļa uzlabošanu izskatīšanā | |
| 4.2.4. | Sagatavot finanšu informāciju atbilstoši mērķauditoriju vajadzībām | <p>Sistematizēt finanšu informāciju</p> <p>Atlasīt finanšu informāciju atbilstoši mērķauditoriju vajadzībām</p> <p>Sagatavot mērķauditorijas vajadzībām finanšu dokumentāciju un pārskatus</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Finanšu informācijas sagatavošanas metodes un rīki</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Finanšu pārskatos ietvertās informācijas interpretācija un savstarpējās sakarības</p> <p>Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pielietošana finanšu informācijas sagatavošanā</p> | <p>Spēja klasificēt finanšu informāciju atbilstoši mērķauditorijas vajadzībām</p> <p>Spēja sagatavot finanšu informāciju dažādu profesionālo uzdevumu risināšanai (informācija bankai, klientiem, Valsts ieņēmumu dienestam u.c.)</p> | 6. LKI |
| 4.3. Organizācijas finanšu plānošana: | | | | | |
| 4.3.1. | Apkopot finanšu plānošanai nepieciešamo informāciju | <p>Atlasīt informāciju atbilstoši finanšu plānošanas vajadzībām (normas, izcenojumi u.c.)</p> <p>Sistematizēt finanšu plānošanai nepieciešamo operatīvo un finanšu pārskatu informāciju</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Ieņēmumu un izdevumu veidi</p> <p>Bilances aktīva un pasīva posteņi</p> <p>Naudas plūsmas jomas</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> | <p>Spēja apkopot finanšu plānošanai nepieciešamo informāciju</p> <p>Spēja risināt profesionālos uzdevumus informācijas sagatavošanā finanšu plānošanas vajadzībām</p> | 6. LKI |

| | | | | | |
|--------|--|---|--|--|--------|
| | | | <p>Finanšu informācijas sistematizēšanas un atlases informācijas tehnoloģijas rīki, datorprogrammas</p> <p>Finanšu analīzes, statistiskās un ekonometriskās metodes un paņēmieni</p> | | |
| 4.3.2. | Veikt ieņēmumu, izdevumu, bilances, naudas plūsmas un peļņas sadales plānošanu | <p>Plānot analītisko peļņas vai zaudējumu aprēķinu</p> <p>Plānot analītisko bilanci</p> <p>Plānot analītisko naudas plūsmu pēc tiešās un netiešās metodēm</p> | <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Finanšu plānošanas metodes</p> <p>Plānošanas procesu secība</p> <p>Vadības vadlīniju un kontrolciparu ievērošana plānošanas procesā</p> | <p>Spēja plānot ieņēmumu, izdevumu, bilances un naudas plūsmas procesu</p> <p>Spēja izvērtēt finanšu informāciju</p> <p>Spēja sagatavot operatīvo informāciju pēc atlasītiem kritērijiem</p> | 6. LKI |
| 4.3.3. | Sagatavot organizācijas finanšu plānošanas dokumentus | Sagatavot plānoto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bilanci, naudas plūsmu, pašizmaksas kalkulāciju dokumentus u.c. | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Vadības grāmatvedības / operatīvo pārskatu veidi</p> <p>Grāmatvedības un nodokļu normatīvie dokumenti</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Finanšu plānošanas dokumentu izstrāde</p> | <p>Spēja sagatavot organizācijas finanšu plānošanas dokumentus</p> <p>Spēja argumentēti pamatot izstrādātos finanšu plānus</p> | 6. LKI |
| 4.3.4. | Sagatavot priekšlikumus finanšu plāna koriģēšanai | <p>Analizēt finanšu plāna izpildi</p> <p>Novērtēt finanšu plāna novirzes</p> | <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Plānu noviržu analīze</p> | Spēja formulēt un izvērtēt kļūdas finanšu plānošanā | 6. LKI |

| | | | | | |
|--------|---|--|--|--|--------|
| | | Izstrādāt priekšlikumu finanšu plāna koriģēšanai | Finanšu analīzes metodes un paņēmieni Finanšu plāna koriģēšanas nepieciešamības pamatošana Finanšu plāna koriģēšanas paņēmieni | Spēja konstatēt sākotnējā finanšu plāna koriģēšanas nepieciešamību Spēja sagatavot finanšu plāna koriģēšanas variantus Spēja sagatavot priekšlikumus finanšu plāna koriģēšanai | |
| 4.3.5. | Konsultēt interesentus par finanšu plānošanu | Identificēt interesentu vajadzības finanšu plānošanas jautājumos Ieteikt labākos risinājumus finanšu plānošanai | <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu plānošanas metodes, plānošanas secība, funkcionālie budžeti Vadlīniju, kontrolciparu un finanšu plānošanas procesu ievērošana | Spēja konsultēt interesentus par finanšu plānošanu Spēja identificēt un izvērtēt riskus finanšu plānošanā | 6. LKI |
| 4.3.6. | Sagatavot priekšlikumus efektīvai organizācijas finanšu pārvaldības īstenošanai | Sniegt priekšlikumus grāmatvedības organizācijas dokumentus finanšu plānošanas un analīzes vajadzībām Sniegt priekšlikumus saimniecisko darījumu dokumentācijas izstrādei finanšu plānošanai un analīzei Novērtēt finanšu pārvaldības dokumentu atbilstību normatīvo aktu prasībām Sniegt priekšlikumus organizācijas finanšu plāna īstenošanai | <u>Izpratnes līmenī:</u> Dokumentu noformēšanas tehniskās prasības Organizācijas saimniecisko operāciju reģistrācija Nodokļu teorija, vēsture un administrēšanas pamatprincipi <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu pārvaldības dokumentu izstrādes prasības un principi | Spēja kontrolēt finanšu plānu izpildi Spēja novērtēt finanšu pārvaldības dokumentu atbilstību normatīvo aktu un metodisko materiālu prasībām | 6. LKI |

| 4.4. Organizācijas investīciju izvērtēšana: | | | | | |
|--|--|---|---|--|--------|
| 4.4.1 | Izvērtēt investīciju iespējas finanšu tirgos | <p>Apkopot finanšu tirgus raksturojošos datus</p> <p>Analizēt finanšu tirgu situāciju un tendences</p> <p>Interpretēt situāciju un atsevišķu tirgus segmentu attīstības tendences</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Finanšu tirgu jēdzieni un likumsakarības</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes</p> <p>Organizācijas iespējas investēt nacionālajos un starptautiskajos finanšu tirgos</p> | <p>Spēja analizēt finanšu tirgu (valūtas, vērtspapīru un kapitāla tirgus)</p> <p>Spēja noteikt finanšu tirgus tendences un ietekmējošos faktorus</p> <p>Spēja sagatavot priekšlikumus finanšu investīcijām</p> | 6. LKI |
| 4.4.2 | Sagatavot informāciju investīciju projektiem | <p>Izvērtēt organizācijas iekšējos un ārējos finansēšanas avotus</p> <p>Izvērtēt investīciju ierobežojumus</p> <p>Prognozēt investīciju darbības rezultātus</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Investīciju avoti/veidi</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Investīciju projektu finansēšanas plāna izstrāde</p> <p>Nacionālās un starptautiskās finanšu un nodokļu tiesības</p> <p>Finanšu tirgus instrumenti</p> | <p>Spēja izvērtēt organizācijas iekšējos un ārējos finansēšanas avotus</p> <p>Spēja izvērtēt investīciju ierobežojumus</p> <p>Spēja prognozēt investīciju darbības rezultātus</p> | 6. LKI |
| 4.4.3. | Analizēt investīcijas, to ienesīgumu un riskus | <p>Izvērtēt investīciju ienesīgumu</p> <p>Izvērtēt investīciju riskus</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Investīciju projektu novērtējuma principi</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Finanšu analīzes un finanšu inženierijas modernās kvantitatīvās metodes</p> | <p>Spēja noteikt ieguldījumu ienesīgumu</p> <p>Spēja noteikt ieguldījumu risku</p> <p>Spēja izvērtēt investīciju efektivitāti</p> | 6. LKI |

| | | | | | |
|--------|--|---|--|--|--------|
| 4.4.4. | Sniegt priekšlikumus finanšu resursu investēšanai | Sniegt priekšlikumus finanšu resursu investēšanai Prezentēt priekšlikumus finanšu resursu investēšanai Sagatavot informāciju materiālo, nemateriālo un finanšu investīciju projektiem | <u>Izpratnes līmenī:</u> Finanšu resursu investēšanas varianti <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu investīciju projektu sagatavošana | Spēja pamatot finanšu resursu investēšanas variantus Spēja sniegt priekšlikumus finanšu resursu investēšanai Spēja sagatavot informāciju materiālo, nemateriālo un finanšu investīciju projektiem | 6. LKI |
| 4.4.5. | Sniegt priekšlikumus un plānu finanšu resursu piesaistīšanai | Sniegt priekšlikumus finanšu resursu piesaistīšanai Sagatavot finanšu resursu piesaistīšanas plānu | <u>Izpratnes līmenī:</u> Finanšu resursu veidi <u>Lietošanas līmenī:</u> Informācija par finanšu tirgiem Finanšu resursu piesaistīšanas iespējas | Spēja novērtēt finanšu resursu piesaistīšanas priekšrocības Spēja novērtēt finanšu resursu piesaistīšanas riskus Spēja sniegt finanšu resursu piesaistīšanas priekšlikumus Spēja sagatavot finanšu resursu piesaistīšanas plānu | 6. LKI |
| 4.4.6. | Sniegt priekšlikumus finanšu ieguldījumu jomā | Ieteikt labākos risinājumus finanšu ieguldījumiem | <u>Izpratnes līmenī:</u> Finanšu ieguldījumu veidi <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu ieguldījumu variantu nosacījumi un iespējas | Spēja argumentēti skaidrot finanšu ieguldījumu priekšrocības un riskus | 6. LKI |

| 4.5. Organizācijas darbības finanšu risku novērtēšana: | | | | | |
|---|---|---|--|---|--------|
| 4.5.1. | Identificēt un novērtēt finanšu riskus | Identificēt un novērtēt organizācijas darbības un darījumu finanšu riskus, tai skaitā, ievērojot prasības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā un starptautisko un nacionālo sankciju ierobežojumus | <u>Izpratnes līmenī:</u> Finanšu risku veidi Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas (NILLTFN) risku identificēšana un kontrole <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu risku veidošanās priekšnoteikumi Finanšu risku novērtēšanas metodes | Spēja identificēt un novērtēt organizācijas darbības finanšu riskus, t.sk. riskus, kas saistīti ar noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas prasībām un starptautisko un nacionālo sankciju ierobežojumiem Spēja adekvāti rīkoties nestandarta situācijās | 6. LKI |
| 4.5.2. | Izstrādāt finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus | Apzināt organizācijas darbības iespējamās finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus Pamatot finanšu risku pārvaldīšanas pasākumu nepieciešamību | <u>Izpratnes līmenī:</u> Finanšu risku pārvaldīšanas pasākumi <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu risku pārvaldīšanas pasākumu kopums | Spēja izstrādāt organizācijas darbības finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus | 6. LKI |
| 4.5.3. | Īstenot finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus | Sagatavot organizācijas finanšu risku pārvaldīšanas pasākumu plānu | <u>Izpratnes līmenī:</u> Finanšu risku veidi <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu risku samazināšanas pasākumu plāns | Spēja īstenot finanšu risku pārvaldīšanas pasākumus | 6. LKI |

| | | | | | |
|--------|---|---|---|--|--------|
| 4.5.4. | Sniegt priekšlikumus finanšu kontroles procedūru dokumentācijas izstrādei | Noteikt finanšu kontroles procesu Izstrādāt finanšu kontroles procedūru dokumentāciju Ievērot korporatīvās atbildības principus | <u>Izpratnes līmenī:</u> Finanšu kontroles procesa nepieciešamības pamatošana <u>Lietošanas līmenī:</u> Finanšu kontroles procedūras un dokumentu izstrāde | Spēja sniegt priekšlikumus finanšu kontroles procedūru un dokumentu izstrādei Spēja ievērot korporatīvās atbildības principus | 6. LKI |
|--------|---|---|---|--|--------|

5. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes,

VISPĀRĒJĀS zināšanas un kompetences

| Nr. p.k. | Uzdevumi | Prasmes un attieksmes | Vispārējās zināšanas | Kompetences (kvalifikācijas līmenis) | |
|---------------------|---|--|---|---|--------|
| 5.1. | Ievērot jomai saistošo normatīvo aktu un standartu pielietošanu un analizēt darbības plānus atbilstoši darba vides un normatīvo aktu izmaiņām | Izprast jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasības Pielietot problēmas risināšanai nepieciešamos reglamentējošos normatīvos aktus Pielietot jomai atbilstošos standartus | <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzības sistēmas organizācija <u>Lietošanas līmenī</u> Jomas reglamentējošo normatīvo aktu un standartu prasības | Spēja ievērot ar jomu saistošo normatīvo aktu prasības | 6. LKI |
| 5.2. | Ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības | Ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības Organizēt savu darba vietu atbilstoši darba aizsardzības prasībām un ietekmei uz veselību Strādāt videi draudzīgi Racionāli izmantot resursus | <u>Izpratnes līmenī:</u> Darba aizsardzības normatīvie akti Vides aizsardzības normatīvie akti <u>Lietošanas līmenī:</u> Darba vides riska faktoru identificēšana | Spēja ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības prasības Spēja racionāli izmantot resursus | 6. LKI |
| 5.3. | Sazināties vienā vai vairākās svešvalodās, t.sk. lietojot profesionālu terminoloģiju | Sazināties mutiski un rakstiski dažādās profesionālās situācijās un vidēs Lietot profesionālu terminoloģiju | <u>Izpratnes līmenī:</u> Valodas un komunikācijas daudzveidība dažādos kontekstos Komunikācijas veidu īpatnības <u>Lietošanas līmenī:</u> | Spēja brīvi sazināties, rakstīt, lasīt, strādāt un uzstāties vienā vai vairākās svešvalodās, saprotot un lietojot profesionālo terminoloģiju un jēdzienus | 6. LKI |

| | | | | | |
|------|--|--|---|--|--------|
| | | Prezentēt jautājumus gan profesionālajā vidē, gan sabiedrībai | Gramatikas un valodas funkcijas Profesionālās terminoloģijas lietošana vienā vai vairākās svešvalodās Verbālā un neverbālā komunikācija Starpkultūru komunikācijas prasmes multikulturālajā sabiedrībā | | |
| 5.4. | Īstenot sociālās un pilsoniskās prasmes sociālā dialoga veidošanai sabiedrībā un piedalīties organizācijas reputācijas veidošanā | Ievērot saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas Argumentēti izteikt viedokli, to aizstāvēt Sagatavot un publiskot prezentācijas materiālus Būt tolerantam viedokļu dažādībā Rast kompromisus Pārvaldīt stresu sociālās komunikācijas procesā Kritiski un radoši domāt | <u>Izpratnes līmenī:</u> Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra Sociālā daudzveidība un vienlīdzības princips Starpkultūru saskarsme <u>Lietošanas līmenī:</u> Laika plānošana Lietišķā komunikācija Vispārējā un profesionālā ētika | Spēja demonstrēt personīgās, sociālās un pilsoniskās, starppersonu un starpkultūru prasmes Spēja nodrošināt aktīvu un efektīvu dalību sociālā dialoga veidošanā sabiedrībā Spēja ievērot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus un vispārpieņemtās uzvedības normas | 6. LKI |
| 5.5. | Lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, t.sk. biroja tehniku | Lietot datoru un biroja tehniku Lietot informācijas sistēmas dokumentu izstrādāšanai un noformēšanai Patstāvīgi sameklēt informāciju interneta vidē | <u>Izpratnes līmenī:</u> Datora un biroja tehnikas darbības principi <u>Lietošanas līmenī:</u> Informācijas sistēmu drošības principi | Spēja lietot informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un lietojumprogrammas darba uzdevumu veikšanai | 6. LKI |

| | | | | | |
|------|--|--|---|---|--------|
| | | <p>Lietot specializētas datorprogrammas atbilstoši darba uzdevumiem</p> <p>Sazināties, izmantojot informācijas tehnoloģijas</p> <p>Nodrošināt elektroniskās dokumentācijas un datu uzglabāšanu</p> | <p>Biroja lietojumprogrammu izmantošana dokumentu sagatavošanā</p> | | |
| 5.6. | <p>Ievērot profesionālās saskarsmes principus, jomai saistošo profesionālo ētiku, darba tiesiskās attiecības</p> | <p>Strādāt atbilstoši profesionālās ētikas principiem</p> <p>Sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes principus un darba tiesisko attiecību normas</p> <p>Strādāt komandā un individuāli</p> <p>Uzstāties zinātniskās vai praktiskās konferencēs, citos pasākumos</p> <p>Racionāli plānot laiku</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Profesionālās ētikas principi</p> <p>Efektīvas komunikācijas priekšnosacījumi</p> <p>Laika plānošanas paņēmieni</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Profesionālās ētikas principu ievērošana</p> <p>Efektīvas komunikācijas paņēmieni</p> <p>Darba tiesisko attiecību normas</p> <p>Profesijas standarts</p> | <p>Spēja izprast un pielietot darbību reglamentējošos normatīvus</p> <p>Spēja sadarboties, ievērojot profesionālās saskarsmes principus</p> <p>Spēja ievērot profesionālās ētikas principus</p> <p>Spēja ievērot darba tiesisko attiecību normas</p> <p>Spēja ievērot profesijas standartu</p> <p>Spēja efektīvi plānot laiku</p> | 6. LKI |
| 5.7. | <p>Īstenot lietišķos pētījumus finanšu un ekonomikas jomā</p> | <p>Izvērtēt nepieciešamību veikt pētījumus finanšu un ekonomikas jomā</p> <p>Analizēt sociālo, ekonomisko un politisko faktoru kopsakarības</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Kvantitatīvās un kvalitatīvās datu apstrādes metodes</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas</p> | <p>Spēja izmantot informācijas apstrādes metodes</p> <p>Spēja veikt lietišķos pētījumus finanšu un ekonomikas jomā</p> | 6. LKI |

| | | | | | |
|------|---|--|--|--|--------|
| | | <p>Izstrādāt profesionālos un inovatīvos pētījumus</p> <p>Sagatavot lietišķo pētījumu rezultātus izmantošanai/ problēmu risināšanai</p> <p>Sagatavot pētījumu pārskatus/ kopsavilkumus, prezentācijas un ziņojumus</p> | <p>Datu analīzes metodes</p> <p>Datu un informācijas drošība</p> <p>Ziņojumu sagatavošana un prezentēšana</p> <p>Pētījumu metodoloģija</p> <p>Prezentēšanas prasmes</p> | <p>Spēja informēt kolēģus un citas personas par veiktajiem pētījumiem</p> <p>Spēja izmantot prezentēšanas metodes</p> | |
| 5.8. | Ievērot finanšu jomu reglamentējošos normatīvos aktus | <p>Strādāt ar reglamentējošiem normatīviem dokumentiem un standartiem</p> <p>Analizēt saimnieciskās darbības tiesiskos aspektus</p> <p>Analizēt reglamentējošo normatīvo aktu ietekmi uz finanšu tirgiem/organizāciju</p> <p>Sekot reglamentējošo normatīvo aktu izmaiņām atbilstoši organizācijas darbībai</p> <p>Rīkoties atbilstoši spēkā esošo reglamentējošo normatīvo aktu un standartu prasībām</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Dokumentu noformēšanas tehniskās prasības</p> <p>Uzņēmuma saimniecisko operāciju reģistrācija</p> <p>Nodokļu teorija, vēsture un administrēšanas pamatprincipi</p> <p>Finanšu jomu reglamentējošie normatīvie akti</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Lietišķo dokumentu noformēšana atbilstoši lietvedības un profesionālās nozares prasībām</p> <p>Nacionālie un starptautiskie nodokļu un grāmatvedības normatīvie akti</p> | <p>Spēja orientēties finanšu jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos</p> <p>Spēja izprast un pielietot reglamentējošos normatīvos aktus organizācijas finanšu jomā</p> | 6. LKI |

| | | | | | |
|-------|--|--|--|---|--------|
| | | | Finanšu jomu reglamentējošie nacionālie un starptautiskie profesionālie standarti | | |
| 5.9. | Veikt zinātniskos pētījumus uzņēmējdarbību veicinošo un kavējošo faktoru novērtēšanā | <p>Identificēt uzņēmējdarbību veicinošos un kavējošos faktorus raksturojošo informāciju</p> <p>Strukturēt organizācijas darbību ietekmējošos faktorus</p> <p>Sistematizēt veikto pētījumu rezultātus</p> <p>Izvērtēt pētījuma rezultātu izmantošanas iespējas praksē</p> | <p><u>Izpratnes līmenī:</u></p> <p>Zinātniskās pētniecības metodes</p> <p>Uzņēmējdarbības vide un to ietekmējošie faktori</p> <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Uzņēmējdarbību ietekmējošie faktori</p> <p>Uzņēmējdarbību ietekmējošo faktoru ietekmes uz organizācijas darbību pamatošana</p> <p>Pētījumu metodoloģija</p> <p>Informācijas komunikāciju tehnoloģijas</p> <p>Prezentācijas prasmes</p> | <p>Spēja vākt informāciju zinātniskiem pētījumiem</p> <p>Spēja izmantot primārās un sekundārās informācijas datus</p> <p>Spēja patstāvīgi veikt lietišķos pētījumus uzņēmējdarbību veicinošos un kavējošo faktoru novērtēšanā</p> <p>Spēja vispārināt zinātnisko pētījumu rezultātus</p> <p>Spēja analizēt pētījuma izmantošanas iespējas</p> | 6. LKI |
| 5.10. | Nepārtraukti turpināt tālāku izglītību un pilnveidošanos | <p>Sistemātiski apgūt jaunas zināšanas un pieredzi</p> <p>Turpināt profesionālo izglītošanos, apgūstot jaunas prasmes finansista uzdevumu veikšanai</p> <p>Sekot aktualitātēm ekonomikas un finanšu jomā</p> | <p><u>Lietošanas līmenī:</u></p> <p>Pašnovērtējuma mehānismi</p> <p>Jaunu zināšanu un prasmju nepieciešamības izvērtēšana</p> <p>Mācību, karjeras un darba gaitas plānošana</p> | <p>Spēja sekot izmaiņām ekonomikas un finanšu jomā</p> <p>Spēja noteikt profesionālās kvalifikācijas pilnveidošanas vajadzību</p> <p>Spēja turpināt mācīties un pilnveidot zināšanas profesionālajā jomā</p> | 6. LKI |

| | | | | | |
|--|--|---|--|---|--|
| | | Apgūt jaunas zināšanas un prasmes pašmācības ceļā Pielietot iegūtās zināšanas praksē | | Spēja pastāvīgi padziļināt savas profesionālās zināšanas finanšu jomā Spēja plānot profesionālo izaugsmi un karjeru individuāli un/vai komandā | |
|--|--|---|--|---|--|

| Vispārīga informācija | |
|--|--|
| Profesijas standarta iesniedzējs | <p>Profesijas standarta iesniedzējs: Latvijas Finanšu nozares asociācija Profesijas standarta izstrādes darba grupa: Aiga Kļaveniece – Latvijas Finanšu nozares asociācijas līdzpriekšsēdētāja, AS “Attīstības finanšu institūcija Altum” Personāla daļas vadītāja Alīna Baranova – Latvijas Finanšu nozares asociācijas līdzpriekšsēdētāja, AS “Banka Citadele” Talantu attīstības vadītāja Jānis Šints – Finanšu ministrijas vecākais eksperts budžeta jautājumos Andrejs Mežals – Finanšu nozares arodbiedrības valdes priekšsēdētājs Guna Ciemleja – SIA “Talsu tipogrāfija” finanšu direktore, RTU asociētā profesore Iveta Mietule – Rēzeknes uzņēmēju biedrības pārstāve, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas profesore Svetlana Saksonova – LR grāmatvežu asociācijas pārstāve, Latvijas Universitātes profesore Natalja Lāce – Finanšu pratības grupas locekle, Rīgas Tehniskās universitātes profesore Inna Romānova – Latvijas Universitātes profesore Biruta Dzērve – Banku augstskolas docente Nadežda Semjonova – Rīgas Tehniskās universitātes docente Inta Kotāne – Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas lektore</p> |
| Profesijas standarta ekspertu darba grupa | <p>Dina Buse – Finanšu ministrijas Finanšu tirgus politikas departamenta direktores vietniece; Ilze Vanka-Krilovska – Ekonomikas ministrijas Uzņēmējdarbības konkurētspējas departamenta vecākā eksperte; Aina Liepiņa – Labklājības ministrijas Darba tirgus politikas departamenta vecākā eksperte; Līga Peiseniece – Latvijas Rektoru padome, Banku augstskolas studiju prorektore, asoc. prof.; Inga Lapīņa – Uzņēmējdarbības, finanšu, grāmatvedības un administrēšanas (vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un komerczinības) nozares ekspertu padomes priekšsēdētāja vietniece, Latvijas Kvalitātes biedrība; Linda Milča – Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, SIA “Latvia Tours” finanšu direktore; Aiga Kļaveniece – Finanšu nozares asociācijas Cilvēkresursu vadības komitejas līdzpriekšsēdētāja, AS “Attīstības finanšu institūcija Altum” Personāla daļas vadītāja; Biruta Dzērve – Finanšu nozares asociācijas projekta darba grupas eksperte; Gints Āboltiņš – Latvijas Alternatīvo finanšu pakalpojumu asociācijas vadītājs.</p> |
| Profesijas standarta saskaņošana PINTSA | 16.10.2019 |
| Profesijas standarta iepriekš saskaņotās redakcijas | <i>Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2010.gada 9.jūnija sēdē, protokols Nr.5</i> |